

Stosunek do rządu w październiku

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

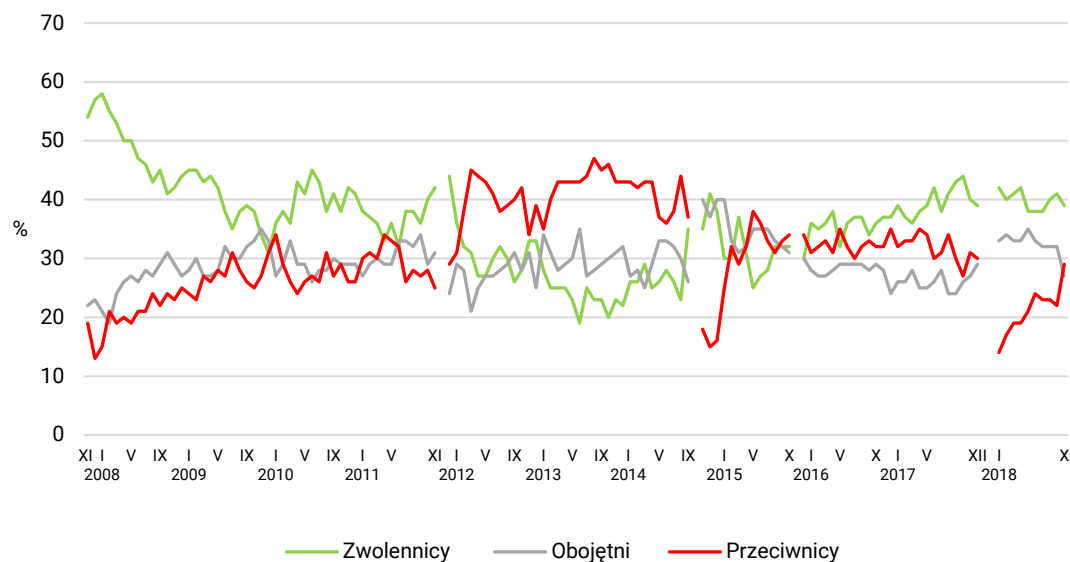
W październiku¹ notowania rządu się pogorszyły. Przybyło przede wszystkim przeciwników rządu i samego premiera. Krytycyzm wobec Mateusza Morawieckiego i jego gabinetu jest obecnie największy od początku urzędowania.

POPARCIE DLA RZĄDU

Do zwolenników gabinetu Mateusza Morawieckiego zalicza się obecnie 39% badanych (o 2 punkty procentowe mniej niż we wrześniu). Sprzeciw wobec rządu deklaruje 29% ankietowanych (wzrost o 7 punktów). Podobnie kształtowały się proporcje zwolenników i przeciwników rządu pod koniec działalności gabinetu Beaty Szydło.

CBOS

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (341) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 4–11 października 2018 roku na liczącej 1079 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017			2018									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Zwolennicy	44	40	39	42	40	41	42	38	38	38	40	41	39
Przeciwnicy	27	31	30	14	17	19	19	21	24	23	23	22	29
Obojętni	26	27	29	33	34	33	33	35	33	32	32	32	27
Trudno powiedzieć	2	2	2	11	9	7	6	6	5	7	5	5	5

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Biorąc pod uwagę podstawowe cechy społeczno-demograficzne badanych można powiedzieć, że stosunek do rządu – tak jak dotychczas – najbardziej różnicuje wiek. Rząd ma najwięcej zwolenników wśród respondentów starszych, mających przynajmniej 65 lat (50%), a najmniej wśród najmłodszych – od 18 do 24 roku życia (18%). Ludzi młodych charakteryzuje szczególnie wysoki poziom obojętności wobec rządu (53%). Nastawienie do niego istotnie zależy od statusu społeczno-ekonomicznego oraz wielkości miejsca zamieszkania. Urzędujący gabinet cieszy się ponadprzeciętnym poparciem wśród osób z wykształceniem podstawowym (51%) i zasadniczym zawodowym (47%), źle sytuowanych: o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 900 zł (47%) lub od 900 zł do 1299 zł (51%) oraz mieszkańców wsi (47%). Szczególnie dużo przeciwników ma natomiast wśród osób z wyższym wykształceniem (44%), względnie dobrze sytuowanych – o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2500 zł (50%) oraz mieszkańców dużych, ponadpółmilionowych miast (49%). Nastawienie do rządu różnicuje także płeć: częściej popierają go mężczyźni (43%) niż kobiety (35%).

Stosunek do rządu w większym stopniu niż położenie w strukturze społecznej determinuje jednak orientacja polityczna. Do zwolenników rządu zalicza się blisko trzy czwarte badanych deklarujących poglądy prawicowe (72%). Wśród sympatyków lewicy większość stanowią natomiast przeciwnicy obecnego gabinetu (61%). Ponadto pozytywnemu nastawieniu do rządu sprzyja religijność, częsty udział w praktykach religijnych. Wśród praktykujących kilka razy w tygodniu odsetek zwolenników rządu sięga 63%, z kolei wśród w ogóle niepraktykujących niemal połowę (48%) stanowią przeciwnicy rządu.

W potencjalnych elektoratach poparcie dla rządu deklarują głównie wyborcy PiS. Więcej zwolenników niż przeciwników rządu jest również wśród sympatyków ruchu Kukiz'15. W pozostałych elektoratach uwzględnionych w analizach przeważają przeciwnicy urzędującego gabinetu. Szczególnie często sprzeciw wobec niego wyrażają wyborcy PO i SLD. Osoby niezdecydowane, kogo poprzeć w ewentualnych wyborach parlamentarnych, oraz bierne politycznie najczęściej dystansują się od rządu deklarując obojętność.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
w procentach				
PiS (wraz z SP i P)	84	2	12	2
Kukiz'15	40	29	31	0
PSL	20	43	31	6
SLD	17	70	10	3
PO	3	72	22	3
Niezdecydowani, na kogo głosować	25	23	42	10
Niegłosujący	22	22	46	10

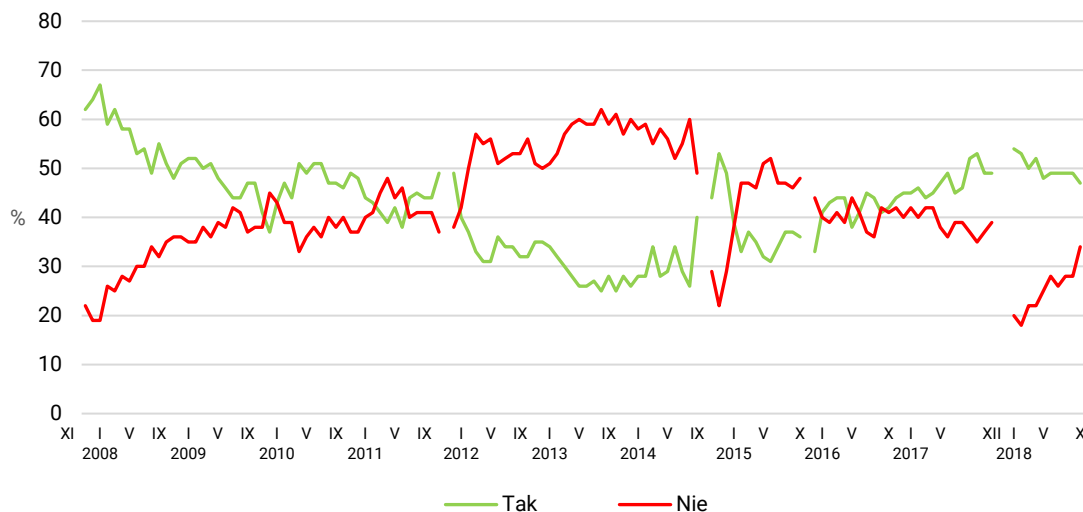
* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

ZADOWOLENIE Z PREMIERA

Od września pogorszył się społeczny odbiór Mateusza Morawieckiego. Zadowolenie z premiera wyraża 47% ankieterowanych (spadek o 2 punkty procentowe). Niezadowoleni stanowią 34% ogółu (wzrost o 6 punktów).

CBOS

RYS. 2. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017			2018									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Tak	53	49	49	54	53	50	52	48	49	49	49	49	47
Nie	35	37	39	20	18	22	22	25	28	26	28	28	34
Trudno powiedzieć	12	14	12	26	29	28	26	27	23	25	23	23	19

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Postrzeganie premiera, podobnie jak stosunek do rządu, którym kieruje, wiąże się z wiekiem badanych, ich statusem społeczno-ekonomicznym oraz wielkością miejsca zamieszkania. Zadowolenie z szefa rządu częściej niż przeciętnie wyrażają osoby mające od 55 do 64 lat (55%) i starsze (57%), respondenci z wykształceniem podstawowym (60%) i zasadniczym zawodowym (58%), słabo sytuowani – o miesięcznych dochodach *per capita* od 900 zł do 1299 zł (59%) lub niższych (58%), a także mieszkańcy wsi (55%). Natomiast z dezaprobatą premier spotyka się najczęściej wśród osób w wieku od 25 do 34 lat (40%), badanych z wyższym wykształceniem (48%), respondentów o miesięcznych dochodach *per capita* 2500 zł i więcej (51%) oraz wśród ludności miast liczących od 100 000 do 499 999 mieszkańców (41%) i większych (44%). Ponadto poparcie dla premiera częściej wyrażają mężczyźni (51%) niż kobiety (44%).

Nastawienie do Prezesa Rady Ministrów najsilniej różnicuje orientacja polityczna i światopoglądowa. O ile zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, wyraża 75% badanych identyfikujących się z prawicą, o tyle większość deklarujących lewicowe poglądy polityczne (61%) z dezaprobatą przyjmuje pełnienie przez niego funkcji premiera. Jego akceptacji sprzyja religijność: wśród praktykujących kilka razy w tygodniu 65% deklaruje zadowolenie z szefa rządu, z kolei ponad połowa w ogóle niepraktykujących (55%) jest z niego niezadowolona.

Mateusz Morawiecki spotyka się z dość jednoznacznie przychylnym przyjęciem w elektoracie rządzącej partii. Popiera go także blisko połowa wyborców ruchu Kukiz'15 oraz sympatyków PSL. Niechętni mu są w większości zwolennicy PO i SLD. Opinie osób niezdecydowanych, kogo poprzeć w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, oraz niezamierzających głosować są podzielone.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	90	3	7
Kukiz'15	48	36	16
PSL	46	44	10
SLD	27	67	6
PO	9	82	9
Niezdecydowani, na kogo głosować	37	31	32
Niegłosujący	34	29	37

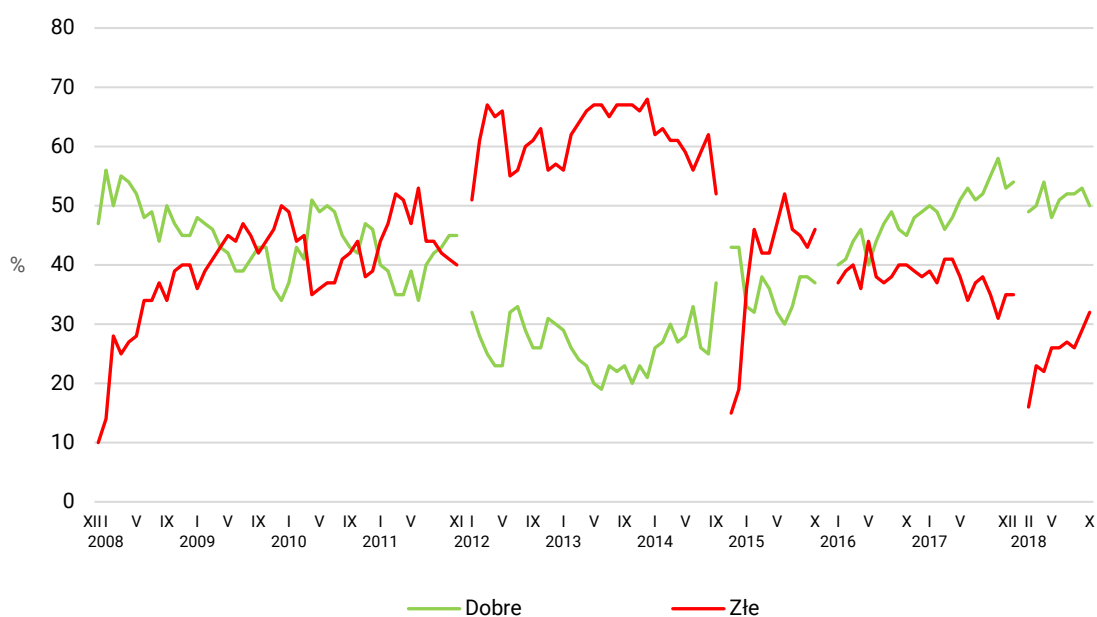
* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENA DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Nieco gorsze niż miesiąc temu są oceny wyników działalności rządu. Pozytywnie postrzega jego dorobek 50% respondentów (spadek o 3 punkty procentowe). Krytycznie wypowiada się na ten temat 32% badanych (wzrost o 3 punkty).

CBOS

RYS. 3. Oceny wyników działalności rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017				2018								
	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Dobrze	55	58	53	54	49	50	54	48	51	52	52	53	50
Źle	35	31	35	35	16	23	22	26	26	27	26	29	32
Trudno powiedzieć	10	11	12	10	35	27	24	26	23	21	22	18	18

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Opinie o wynikach działalności rządu różnicuje wykształcenie, dochody *per capita* w gospodarstwie domowym, wiek oraz wielkość miejscowości zamieszkania. Pozytywnym ocenom dokonań rządu sprzyja niższy status społeczno-ekonomiczny (wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, niskie dochody *per capita*), starszy wiek oraz zamieszkiwanie na wsi. Najbardziej krytyczne w ocenach są osoby z wyższym wykształceniem, najlepiej sytuowane oraz mieszkańcy dużych miast (zob. tabele aneksowe).

Postrzeganie rezultatów działań rządu, tak jak stosunek do niego i samego premiera, najsilniej określają poglądy polityczne badanych. Dokonania rządu pozytywnie ocenia zdecydowana większość osób identyfikujących się z prawicą (79%), a negatywnie – większość sympatyków lewicy (65%). Ponadto im większa religijność (częstszy udział w praktykach religijnych), tym lepsze oceny efektów pracy rządu.

Pozytywnie dorobek obecnego gabinetu ocenia ogromna większość wyborców rządzącej partii. Zadowolenie z dokonań rządu wyraża także duża część sympatyków ruchu Kukiz'15 oraz PSL. Krytycyzm dominuje w elektoratach PO i SLD. Wyborcy niezdecydowani, na kogo oddać głos w ewentualnych wyborach do Sejmu, oraz osoby niegłosujące raczej pozytywnie niż negatywnie oceniają rezultaty działań rządu.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	90	4	6
Kukiz'15	50	32	18
PSL	44	40	16
SLD	27	67	6
PO	14	76	10
Niezdecydowani, na kogo głosować	38	29	33
Niegłosujący	40	28	32

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Mimo wyraźne bardziej krytycznego nastawienia do rządu i premiera, praktycznie nie zmieniły się oceny polityki rządu w sferze gospodarki. Szanse poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań obecnego gabinetu dostrzega połowa badanych (50%). Sceptycznie podchodzi do tego 35% ankietowanych.

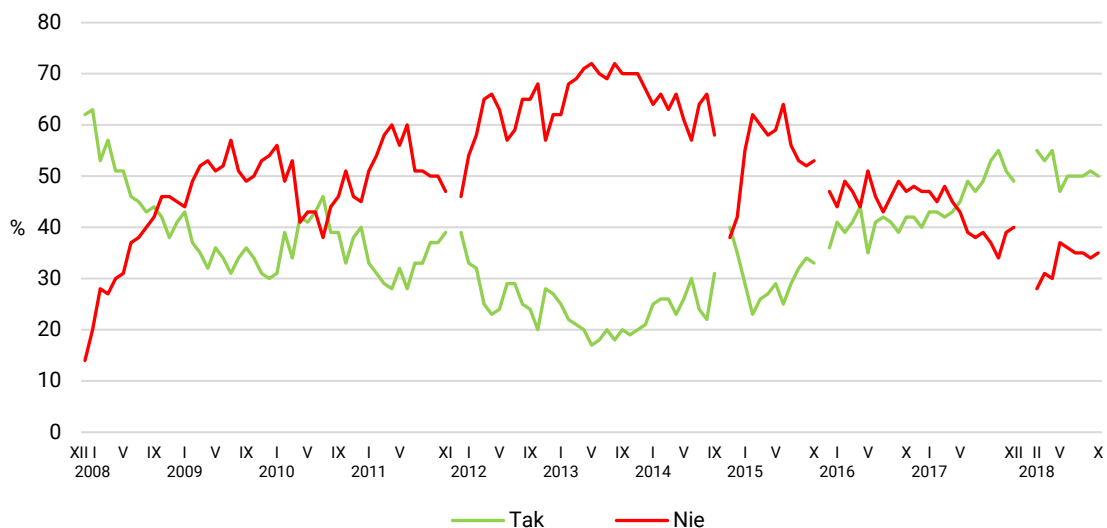
TABELA 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017				2018								
	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach												
Tak	53	55	51	49	55	53	55	47	50	50	50	51	50
Nie	37	34	39	40	28	31	30	37	36	35	35	34	35
Trudno powiedzieć	10	11	10	11	17	16	15	16	14	15	15	15	15

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W poszczególnych grupach społeczno-demograficznych oceny polityki gospodarczej rządu układają się zgodnie z omawianym wcześniej wzorem. Przekonanie, że polityka obecnego gabinetu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, szczególnie często wyrażają osoby o niższym statusie społeczno-ekonomicznym (z wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym, o niskich dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym), ludzie starsi i mieszkańcy wsi. Sceptycznie o efektach polityki gospodarczej rządu ponadprzeciętnie często wypowiadają się respondenci z wyższym wykształceniem, osoby względnie dobrze sytuowane: o miesięcznych dochodach *per capita* 2500 zł i więcej, mieszkańcy największych miast oraz badani w wieku od 25 do 34 lat.

Także w przypadku ocen polityki rządu w dziedzinie gospodarki kluczowe znaczenie ma orientacja polityczna. Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu dostrzega 77% badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne, podczas gdy większość zwolenników lewicy (64%) jest co do tego sceptyczna. Dobrym ocenom polityki gospodarczej sprzyja religijność, częsty udział w praktykach religijnych.

Potencjalni wyborcy PiS niemal jednoznacznie pozytywnie oceniają politykę gospodarczą rządu. Nadzieje z nią związane wyraża także większość sympatyków ruchu Kukiz'15. Sceptycznie co do efektów tej polityki są w większości zwolennicy PO, SLD, a także PSL. Podzieleni w ocenach są wyborcy niezdecydowani, na kogo głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych, oraz osoby bierne politycznie.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	93	3	4
Kukiz'15	57	39	4
PSL	40	52	8
SLD	20	69	11
PO	13	76	11
Niezdecydowani, na kogo głosować	37	35	28
Niegłosujący	38	35	28

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

***

Po kilkumiesięcznym okresie stabilizacji notowania rządu Mateusza Morawieckiego się pogorszyły. Znacząco przybyło przeciwników obecnego gabinetu i samego premiera. Tym samym notowania rządu zbliżyły się do tych, jakie miał gabinet Beaty Szydło pod koniec swojego urzędowania.

Charakter zmian (które dotyczą przede wszystkim identyfikacji politycznej z rządem, w mniejszym stopniu ocen jego działalności) uprawdopodobnia tezę, że do pogorszenia wizerunku premiera i notowań rządu w jakiejś mierze przyczyniła się publikacja rozmów z restauracji „Sowa i Przyjaciele” z udziałem Mateusza Morawieckiego. Polaryzowaniu się postaw wobec rządu sprzyja ponadto kampania przed wyborami samorządowymi, w którą zaangażowany jest premier.

Opracowała

Beata Roguska

TABELA 1

		Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego? Czy jest Pan(i) jego:				Liczba osób
		zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego jest obojętny	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		39	29	27	5	1074
Płeć	Mężczyźni	43	30	23	4	506
	Kobiety	35	27	31	7	568
Wiek	18-24 lata	18	23	53	6	83
	25-34	27	35	34	4	211
	35-44	35	29	30	5	202
	45-54	45	24	24	6	162
	55-64	46	32	19	3	193
	65 lat i więcej	50	25	17	7	223
Miejsce zamieszkania	Wieś	47	19	27	7	427
	Miasto do 19 999	40	32	25	4	162
	20 000 - 99 999	30	32	34	4	220
	100 000 - 499 999	32	35	28	5	176
	500 000 i więcej miesz.	32	49	14	5	90
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	51	14	28	7	202
	Zasadnicze zawodowe	47	19	27	7	263
	Średnie	33	32	31	4	326
	Wyższe	29	44	23	5	283
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	32	39	25	4	109
	Średni personel, technicy	29	39	25	7	38
	Pracownicy adm.-biurowi	21	48	23	8	68
	Pracownicy usług	44	20	30	7	77
	Robotnicy wykwalifikowani	32	25	39	5	136
	Robotnicy niewykwalifik.	39	21	31	9	37
	Rolnicy	45	18	34	3	53
	Pracujący na własny rach.	36	40	21	3	54
	Bezrobotni	41	17	40	3	33
	Emeryci	48	28	18	6	274
	Renciści	68	12	12	8	53
	Uczniowie i studenci	16	39	41	4	41
	Gospodynie domowe i inni	33	25	38	4	101
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	31	28	7	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	37	29	26	8	108
	sekt. pryw. poza rolnict.	30	36	30	4	277
	prywatnym gosp. rolnym	41	18	36	5	53
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	47	14	33	5	158
	Od 900 zł do 1299 zł	51	20	22	8	164
	Od 1300 zł do 1799 zł	40	26	28	6	194
	Od 1800 zł do 2499 zł	39	32	29		111
	2500 zł i więcej	29	50	18	4	181
Ocena własnych war. mater.	Złe	39	21	35	5	64
	Średnie	38	25	30	7	387
	Dobre	39	31	25	5	623
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	63	12	16	9	66
	Raz w tygodniu	47	23	25	5	464
	1-2 razy w miesiącu	45	20	31	5	152
	Kilka razy w roku	28	38	28	6	253
	W ogóle nie uczestniczy	12	48	36	4	133
Poglądy polityczne	Lewica	16	61	21	2	180
	Centrum	19	37	39	5	296
	Prawica	72	15	12	1	351
	Trudno powiedzieć	33	14	39	15	229